

Sjekkliste / Mattilsynets tilsynskampanje 2024 om varsling, sporing og tilbaketrekking av importerte matvarer

Denne sjekklisten skal brukes i tilsynskampanje hos matimportører i 2024, der vi ser på sporing, varsling og tilbaketrekking, som er en del av MOP (Mattilsynets plan for 2024) 2024 med delmålet "2.1 Matimportørene kjenner varslingsplikten, og har rutiner for sporing og tilbaketrekking".

Kampanjen omfatter minst 50 norske importører, som i løpet av de siste årene har hatt en RASFF (Rapid Alert system for Food and Feed)-hendelse med alert-melding fra andre land. Det er valgt ut aktuelle virksomheter i alle regioner.

Tilsynet gjennomføres som forhåndsmeldt inspeksjon og kan (høres ut som de kan be om digitalt tilsyn) gjennomføres digitalt.

Tilsynsperioden er fra 1.mai til 30.september 2024.

Mattilsynets retningslinje" Virkemiddelbruk ved tilsyn" skal følges.

Kravpunkt	Regelverk	Utdyping kravpunkt	Utdyping i mal	Observasjon	Ok
Meldepliktig hendelse	178/2002 Art 19 Ansvar for næringsmidler: driftsansvarlige for næringsmiddelforetak	Varsling av Mattilsynet ved mistanke om helseskadelig næringsmidler, innsatsvarer eller smittsom dyresykdom. Nødvendige tiltak skal iverksettes. Art. 19 pkt. 3: En driftsansvarlig for et næringsmiddelforetak skal umiddelbart underrette vedkommende myndigheter dersom vedkommende anser, eller har grunn til å tro, at et næringsmiddel som	Relater spørsmål 1-7 til den aktuelle hendelsen (RASFF-meldingen). 1. Når fikk dere kjennskap til dette avviket/denne hendelsen? 2. Hvem ble dere varslet av? 3. Tok dere kontakt med deres lokale Mattilsyn for å varsle oss om saken? 4. Når varslet dere evt. MT? 5. Hvem tok dere kontakt med og hvordan?		

		<p>foretaket har omsatt, kan være helseskadelig for mennesker.</p> <p>Den driftsansvarlige skal underrette vedkommende myndigheter om de tiltak som er truffet for å forebygge risikoer for sluttforbrukeren, og skal ikke hindre eller motvirke at noen, i samsvar med nasjonal lovgivning og rettspraksis, samarbeider med vedkommende myndigheter, dersom dette kan forebygge, redusere eller fjerne en risiko som oppstår på grunn av et næringsmiddel.</p>	<p>6. Ble Mattilsynet informert om tiltak som var iverksatt?</p> <p>7. Hvorfor ble MT evt. Ikke varslet?</p> <p>Spørsmål om rutiner/framgangsmåter:</p> <p>8. Er virksomheten kjent med sin varslingsplikt, og når de skal varsle MT?</p> <p>9. Innebærer rutinen at det varsles ved direkte helsefare, eller varsles det også ved mistanke om helsefare? (Det skal også varsles ved mistanke).</p> <p>10. Foreligger det en skriftlig rutine for å ivareta varslingsplikten?</p> <p>Utdypende hjemmel er Matloven § 6.</p> <p>Veilede om å varsle om meldepliktig hendelse på mattilsynet.no</p>		
Sporbarhet	178/2002 Art 18 Sporbarhet	<p>Sporbarhet i næringsmiddelkjeden handler om å kunne følge og dokumentere flyten (gangen) for et næringsmiddel ett ledd tilbake og ett ledd fram i næringskjeden, slik at virksomheten kan tilbaketrekke et næringsmiddel dersom det er nødvendig.</p> <p>Det er krav om å identifisere hvem virksomheten (navn og adresse) kjøper varer fra eller selger varer til. Opplysningene skal være gode nok</p>	<p>Sjekk sporbarhet til den aktuelle RASFF-meldingen fra leverandør og ut til kunder.</p> <p>1. På hvilken måte kan dere spore varen tilbake til leverandør?</p> <p>2. Hvordan kunne dere spore varen ut til deres kunder?</p> <p>3. Hvilke opplysninger kan dere dokumentere for varepartiet?</p>		

		<p>til å identifisere virksomheten, eks. er organisasjonsnummer er entydig identifikasjon.</p> <p>Virksomheter skal ha rutiner for å legge fram sporbarhetsopplysninger. Det kan være faktura, fraktbrev m.v. Det skal være mulig å koble mottaker eller leverandør til de aktuelle produkter. For å sikre at denne koblingen kan foretas, må næringsmiddelet kunne identifiseres. Det er ikke tilstrekkelig identifikasjon å bruke samlebetegnelser.</p> <p>Leverer virksomheter (restauranter, butikker) varer til privatpersoner, må de ikke dokumentere hvem dette er.</p>	<p>4. Kan dere vise oss dokumentasjon på hvordan dere kunne spore tilbake til leverandør og til aktuelle kunder for denne hendelsen?</p> <p>5. Kan partiet identifiseres?</p> <p>For alle næringsmidler skal importør kunne dokumentere hvem (- kap. 3.1.1 i veileder) de har kjøpt fra og solgt til og hva (kap 3.1.2) de har kjøpt eller solgt.</p> <p>Det er i tillegg god praksis å kunne dokumentere når (dato for mottak/levering - kap 3.1.3) og hvor mye (mengde/antall - kap 3.1.4) de har kjøpt eller solgt.</p> <p>For animalske varer og spirer er når og hvor mye obligatorisk.</p> <p>6. Har dere skriftlige rutiner for sporbarhet?</p> <p>Importør skal ha systemer og rutiner ("ordninger og framgangsmåter") for å samle inn, ta vare på, bruke og legge fram sporbarhetsopplysninger.</p> <p>Importør vurderer selv hvilke systemer og rutiner som er tilstrekkelige og relevante for deres virksomhet.</p> <p>For de aller fleste virksomheter er det hensiktsmessig at systemene og rutinenes er skriftlige.</p>		
--	--	--	---	--	--

			Veileder om sporbarhet for næringsmidler:		
Tilbaketrekking av næringsmidler og varsling	178/2002 Art 19 Ansvar for næringsmidler: driftsansvarlige for næringsmiddelforetak	Når virksomheten anser/har grunn til å tro at et næringsmiddel ikke er trygt skal driftsansvarlig for foretaket: <ul style="list-style-type: none"> • umiddelbart treffe tiltak for å tilbaketrekke næringsmiddelet • varsle Mattilsynet og underrette om de tiltak som er truffet for å forebygge risikoer for sluttforbrukeren • videreformidle de relevante opplysninger som er nødvendige for å spore næringsmiddelet Om produktet har nådd forbruker skal driftsansvarlig gi forbruker nøyaktige opplysninger om: • årsaken til at produktet tilbaketrekkes 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Hvordan ble tilbaketrekking gjennomført i denne aktuelle saken? 2. Var det aktuelt å foreta tilbakekalling av produktene fra forbruker? På hvilken måte ble det evt. gjort? 3. Hvordan sikret dere at alle aktuelle varer ble trukket/kalt tilbake? (Se på mengde-regnskapet på varepartiet) 4. Har dere en rutine for tilbaketrekking/tilbakekalling av matvarer der det er mistanke om helsefare/uegnet til konsum? 5. Har dere definert når et produkt skal tilbaketrekkes og/eller tilbakekalles? 6. Er dere kjent med nettmeldingsskjema som ligger på Mattilsynet nettside (aktuelt hvis varene har nådd forbruker) 		